ALTA RIBAGORÇA

TERRITORI, PATRIMONI I TRADICIÓ

Edició 2024

Recomanacions
Recomendaciones

- Calçat còmode i adequat
  Calzado cómodo y adecuado
- Aigua i menjar suficient
  Agua y comida suficiente
- Protecció solar i gorra
  Protección solar y gorra
- Roba adequada a l'època
  Ropa adecuada a la época
- Respecta l'entorn. No deixis rastre
  Respeta el entorno. No dejes rastro

En cas d'emergència
En caso de emergencia
112 emergències

Informació
Información

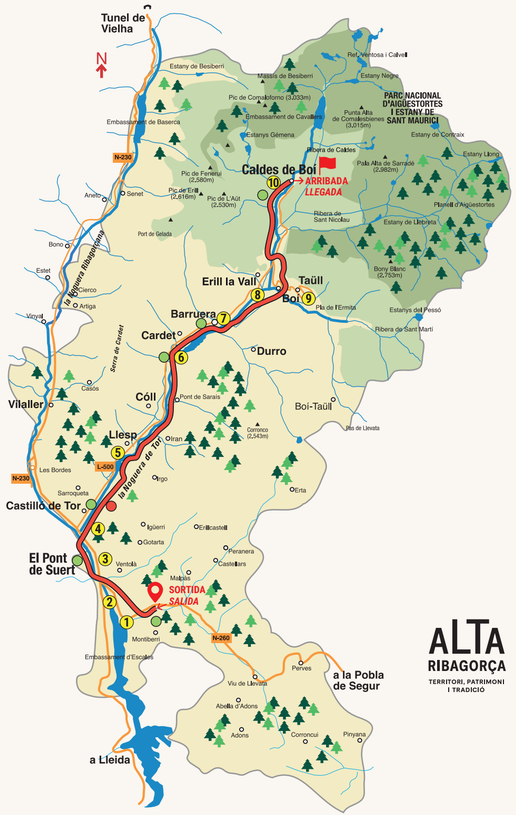

Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça
973 69 03 53 · www.altaribagorça.cat

Turisme de l'Alta Ribagorça
610 17 89 59 · www.turismealtaribagorca.cat

Patronat Vall de Boí
973 69 40 00 · www.vallboi.cat

Turisme del Pont de Suert
973 69 06 40 · www.visitaelpontdesuert.com

Informació turística de Vilaller
973 69 81 59 · www.ajuntamentdevilaller.cat

ALTA RIBAGORÇA
TERRITORI, PATRIMONI I TRADICIÓ

1. Restes del Monestir de Lavaix
   Restos del Monasterio de Lavaix
2. Centre de Fauna
   Centro de Fauna
3. Casa Jaumot
   Col·lecció d'Art Sacre de la Ribagorça
   Colección de Arte Sacro de la Ribagorza
4. Pont medieval i Ermita del Remei
   Puente medieval y Ermita del Remei
5. El Salencar de Llesp
   El Salencar de Llesp
6. El Salencar de Barruera
   El Salencar de Barruera
7. Església de Sant Feliu de Barruera s. XI
   Iglesia de Sant Feliu de Barruera s. XI
8. Mirador del Tussal Gran
   Mirador del Tussal Gran
9. Església de Sant Joan de Boí s. XI
   Iglesia de Sant Joan de Boí s. XI
10. Estació Termal Caldes de Boí
    Estación Termal Caldes de Boí

Àrea de descans / *Área de descanso*
Itinerari / *Itinerario*
Carreteres / *Carreteras*

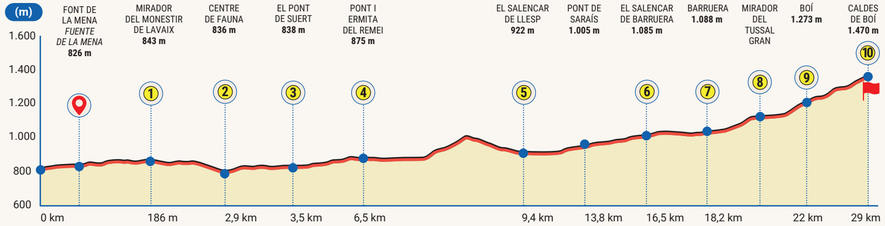
Itinerari complet
Itinerario completo

La utilització d'aquest sender és incompatible amb el pas de vehicles motoritzats.

La utilización de este sendero es incompatible con el paso de vehículos motorizados.

29 km	9:30 h	+1.250 m	-465 m	820 m	1.470 m
distància *distancia*	temps total *tiempo total*	desnivell positiu *desnivel positivo*	desnivell negatiu *desnivel negativo*	altitud mínima *altitud mínima*	altitud màxima *altitud máxima*

TRAM / *TRAMO* 1	TRAM / *TRAMO* 2	TRAM / *TRAMO* 3	TRAM / *TRAMO* 4
3,25 km	**6,20 km**	**9,21 km**	**10,33 km**
Font de la Mena > El Pont de Suert	El Pont de Suert > El Salencar de Llesp	El Salencar de Llesp > El Salencar de Barruera / Barruera	Barruera > Caldes de Boí

El Camí de l'Aigua

Del Pont de Suert a Caldes de Boí

El Camino del Agua

ALTA RIBAGORÇA
TERRITORI, PATRIMONI I TRADICIÓ

El Camí de l'Aigua — El Camino del Agua

Del Pont de Suert a Caldes de Boí

Descripció del recorregut

El Camí de l'Aigua és un dels eixos vertebradors de la xarxa de camins tradicionals de l'Alta Ribagorça i uneix a peu els municipis del Pont de Suert i la Vall de Boí, tot resseguint el curs dels rius Noguera de Tor i Noguera Ribagorçana.

A través d'aquest sender es pot conèixer part del patrimoni natural, cultural i paisatgístic de la comarca. El Camí de l'Aigua recupera antics camins que comunicaven els pobles de la vall, camins rals, ramaders i de ferradura. Són prop de 29 km que tenen com a nexe l'aigua, tan present en aquesta comarca.

Durant el trajecte, el paisatge combina els boscos de ribera amb els prats, les rouredes, les pinedes, l'observació de diferents espècies d'aus, l'arquitectura popular i, evidentment, el romànic.

El Camí de l'Aigua es pot fer sencer o per trams. Per facilitar la planificació, s'indiquen les distàncies i temps aproximats entre els principals punts del recorregut.

Les dades són orientatives i poden variar segons el ritme de marxa i les condicions del camí.

Fitxa tècnica

- Sortida: Font de la Mena — Arribada: Caldes de Boí
- Distància: 29 km — Temps: 9:30 h
- Desnivell: +1.250 m / -465 m aprox.
- Altitud mínima: 820 m
- Altitud màxima: 1.470 m
- Dificultat: consultar per a cada tram, atès que el podem realitzar en diverses etapes. *(segons el mètode SENDIF; **només anada**).*
- Tipus de ruta: lineal

Descripción del recorrido

El Camino del Agua es uno de los ejes vertebradores de la red de caminos tradicionales de la Alta Ribagorça y une a pie los municipios del Pont de Suert y la Vall de Boí, siguiendo el curso de los ríos Noguera de Tor y Noguera Ribagorçana.

A través de este sendero se puede conocer parte del patrimonio natural, cultural y paisajístico de la comarca. El Camino del Agua recupera antiguos caminos que comunicaban los pueblos del valle, caminos reales, ganaderos y de herradura. Son unos 29 km que tienen como nexo el agua, tan presente en esta comarca.

Durante el trayecto, el paisaje combina los bosques de ribera con los prados, las robledas, los pinares, la observación de diferentes especies de aves, la arquitectura popular y, evidentemente, el románico.

El Camino del Agua puede hacerse entero o por tramos. Para facilitar la planificación, se indican las distancias y los tiempos aproximados entre los principales puntos del recorrido.

Los datos son orientativos y pueden variar según el ritmo de marcha y las condiciones del camino.

Ficha técnica

- Salida: Font de la Mena — Llegada: Caldes de Boí
- Distancia: 29 km — Tiempo: 9:30 h
- Desnivel: +1.250 m / -465 m aprox.
- Altitud mínima: 820 m
- Altitud máxima: 1.470 m
- Dificultad: consultar por cada tramo, dado que lo podemos realizar en varias etapas. *(según el método SENDIF; **solo ida**).*
- Tipo de ruta: lineal

Aigua, camins i memòria

Agua, caminos y memoria

Font de la Mena > El Pont de Suert

Monestir de Lavaix ①

Santa Maria de Lavaix és un antic monestir cistercenc del s. X, del municipi del Pont de Suert. Es troba actualment en ruïnes i la major part de l'any negat per l'embassament d'Escales. Està protegit com a bé cultural d'interès local.

Monasterio de Lavaix

Santa Maria de Lavaix es un antiguo monasterio cisterciense del s. X, del municipio del Pont de Suert. Se encuentra actualmente en ruinas y la mayor parte del año anegado por las aguas del embalse de Escales. Está protegido como bien cultural de interés local.

Centre de Fauna ②

El Centre de Fauna del Pont de Suert va néixer l'any 1995. Inicialment va ser destinat a la conservació, sensibilització i educació ambientals de la llúdriga. Actualment es dedica als mamífers semiaquàtics (llúdriga i visó europeu, entre d'altres).

Centro de Fauna

El Centro de Fauna nació en 1995. Inicialmente fue destinado a la conservación, sensibilización y educación ambientales de la nutria. Actualmente se dedica a los mamíferos semiacuáticos (nutria y visón europeo, entre otros).

Font de la Mena	↔	3,25 km	
fàcil / fácil	🕒	1 h	
+126 m / -109 m	⚑	El Pont de Suert	

Patrimoni vora l'aigua

Patrimonio junto al agua

El Pont de Suert > El Salencar de Llesp

Casa Jaumot ③

Un viatge per la història de les ciències de la salut i més! Es tracta d'un exemple de casa-palau d'estil burgès, allunyada dels cànons arquitectònics típics de muntanya.

Casa Jaumot

¡Un viaje por la historia de las ciencias de la salud y más! Se trata de un ejemplo de casa-palacio de estilo burgués, alejada de los cánones arquitectónicos típicos de montaña.

Col·lecció d'art sacre ③

L'antiga església de l'Assumpció del Pont de Suert, coneguda amb el nom d'Església Vella, actualment custodia la Col·lecció d'Art Sacre de la Ribagorça, un veritable llegat cultural i artístic conformat per diverses obres ordenades segons la seva tipologia.

Colección de arte sacro

La antigua iglesia de la Asunción del Pont de Suert, conocida con el nombre de Iglesia Vieja, actualmente custodia la Colección de Arte Sacro de la Ribagorça, un verdadero legado cultural y artístico conformado por varias obras ordenadas según su tipología.

El Pont de Suert	↔	6,20 km	
fàcil / fácil	🕒	1:40 h	
+188 m / -116 m	⚑	El Salencar de Llesp	

Entre ermites i ponts

Entre ermitas y puentes

Pont medieval i Ermita del Remei ④

Pont medieval d'una sola arcada de mig punt. El pont travessa la Noguera de Tor pel seu pas per Castilló de Tor, i en el seu entorn hi ha dues ermites, una de vella i una altra de nova.

Puente medieval y Ermita del Remei

Puente medieval de una sola arcada de medio punto. El puente atraviesa la Noguera de Tor por su paso por Castilló de Tor, y en su entorno hay dos ermitas, una vieja y otra nueva.

El Pont de Suert - Ermita i Pont del Remei

RUTA RECOMANADA
RECOMMENDED ROUTE

Passejada fàcil des del Pont de Suert fins a l'Ermita i el Pont del Remei, un dels indrets més populars del Camí de l'Aigua. Ideal per a famílies o per a qui vol gaudir d'un tram curt i tranquil.

El Pont de Suert - Ermita y Pont del Remei

Paseo fácil desde el Pont de Suert hasta la Ermita y el Pont del Remei, uno de los lugares más populares del Camino del Agua. Ideal para familias o para quien desea disfrutar de un tramo corto y tranquilo.

El Pont de Suert	↔	3,8 km	
molt fàcil / muy fácil	🕒	1 h	
+85 m / -25 m	⚑	Ermita - Pont del Remei	

Refugis de biodiversitat

Refugios de biodiversidad

El Salencar de Llesp > El Salencar de Barruera / Barruera

El Salencar de Llesp i Barruera ⑤ ⑥

El Salencar de Llesp i el Salencar de Barruera són zones humides de muntanya vinculades al curs de la Noguera de Tor. La sedimentació i la presència constant d'aigua hi han afavorit el creixement de salzes —anomenats localment salenques—, jonqueres i altres comunitats de ribera. Aquests ambients, poc habituals al Pirineu, ofereixen refugi i aliment a nombroses espècies, especialment ocells aquàtics i migradors, però també amfibis, truites i mamífers com la llúdriga. Les passeres, els miradors i els itineraris senyalitzats permeten descobrir aquests espais fràgils de manera respectuosa.

El Salencar de Llesp y Barruera

El Salencar de Llesp y el Salencar de Barruera son zonas húmedas de montaña vinculadas al curso de la Noguera de Tor. La sedimentación y la presencia constante de agua han favorecido el crecimiento de sauces —conocidos localmente como salenques—, juncales y otras comunidades de ribera. Estos ambientes, poco habituales en el Pirineo, ofrecen refugio y alimento a numerosas especies, especialmente aves acuáticas y migratorias, además de anfibios, truchas y mamíferos como la nutria. Las pasarelas, los miradores y los itinerarios señalizados permiten descubrir estos espacios frágiles de manera respetuosa.

El Salencar de Llesp	↔	9,21 km	
moderada	🕒	3:25 h	
+222 m / -56 m	⚑	Barruera	

Romànic i paisatge

Románico y paisaje

Barruera > Caldes de Boí

Església de Sant Feliu de Barruera ⑦

Sant Feliu de Barruera forma part del conjunt d'esglésies romàniques declarades Patrimoni de la Humanitat. Oberta al públic, podeu consultar els horaris i el servei de visites guiades al Centre del Romànic de la Vall de Boí.

Iglesia de Sant Feliu de Barruera

Sant Feliu de Barruera forma parte del conjunto de iglesias románicas declaradas Patrimonio de la Humanidad. Abierta al público, podéis consultar los horarios y el servicio de visitas guiadas en el Centro del Románico de la Vall de Boí.

Mirador del Tussal Gran ⑧

La Vall de Boí atresora uns paisatges d'ensomni, gràcies a la natura exuberant que l'envolta. En aquest cas, el Mirador del Tussal Gran ens ofereix unes vistes privilegiades sobre la part central de la vall de la Noguera de Tor.

Mirador del Tussal Gran

La Vall de Boí atesora unos paisajes de ensueño, gracias a la naturaleza exuberante que lo rodea. En este caso, el Mirador del Tussal Gran nos ofrece unas vistas privilegiadas sobre la parte central del valle de la Noguera de Tor.

Barruera	↔	10,33 km	
moderada	🕒	3:26 h	
+512 m / -150 m	⚑	Caldes de Boí	

Cap a les aigües termals

Hacia las aguas termales

Església de Sant Joan de Boí ⑨

Forma part del conjunt d'esglésies declarades Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO. A Sant Joan de Boí podem veure quina funció complien les pintures murals romàniques i quin era l'aspecte original d'aquestes esglésies. El Centre del Romànic de la Vall de Boí organitza visites guiades.

Iglesia de Sant Joan de Boí

Forma parte del conjunto de iglesias declaradas Patrimonio de la Humanidad por la UNESCO. En Sant Joan de Boí podemos descubrir qué función cumplían las pinturas murales románicas y cuál era el aspecto original de estas iglesias. El Centro del Románico de la Vall de Boí organiza visitas guiadas.

Estació Termal Caldes de Boí ⑩

El Balneari de Caldes de Boí es troba situat en ple cor de la Vall de Boí a 1.470 metres d'altitud, envoltat de paratges espectaculars, llacs, rius i salts d'aigua. Un indret amb un 100% d'oxigen pur amb 37 manantials que emanen per una superfície de 24 hectàrees de jardins.

Estación Termal Caldes de Boí

El Balneario de Caldes de Boí se encuentra situado en pleno corazón de la Vall de Boí a 1.470 metros de altitud, rodeado de parajes espectaculares, lagos, ríos y saltos de agua. Un lugar con un 100% de oxígeno puro con 37 manantiales, que emanan por una superficie de 24 hectáreas de jardines.